

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۱۰

هفته منتهی به ۲۷ مه ۲۰۲۲

۶ خرداد ۱۴۰۱

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۲-۹

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

• آمریکا

• منطقه یورو

• ژاپن

• چین

• ترکیه

• روسیه

۹-۱۰

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۱

تحولات بازار طلا

۱۱-۱۳

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.rezazadeh@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

خلاصه

در آمریکا، رشد سفارشات کالاهای بادوام در ماه آوریل در مقیاس ماهانه به ۰/۴ درصد کاهش یافت. همچنین، بر اساس ارقام اولیه، رشد تولید ناخالص داخلی سه ماهه اول سال جاری در مقیاس فصلی به منفی ۱/۵ درصد (اندکی پایین‌تر از برآوردهای اولیه) رسید.

در منطقه یورو، با توجه به ارقام اولیه شاخص مدیران خرید در ماه مه، اگرچه به نظر می‌رسد تا حدودی از سرعت رشد فعالیت‌های اقتصادی منطقه یورو کاسته شده باشد، بهبود اقتصادی همچنان ادامه دارد. همچنین، نظر به تداوم نرخ‌های تورم بالا و اظهارات مقامات بانک مرکزی اروپا مبنی بر برنامه‌ریزی قاطعانه این بانک برای مقابله با این پدیده، افزایش نرخ‌های بهره طی ماه‌های آتی بسیار محتمل به نظر می‌سد.

در ژاپن، دولت در پیش‌نویس برنامه‌های اقتصادی جدیدی که در حال تدوین است، از بانک مرکزی این کشور درخواست نموده با قدرت بیشتر در جهت تثبیت نرخ تورم در سطح هدف (۲ درصد) تلاش نماید. بانک مرکزی نیز از عدم کاهش سیاست‌های فوق‌انبساطی پولی با وجود افزایش تورم ناشی از رشد هزینه‌ها، خبر داده است.

گفته‌های رئیس بانک مرکزی اروپا مبنی بر احتمال افزایش نرخ بهره کلیدی در ماه سپتامبر و در صورت نیاز تداوم این سیاست پس از ماه مذکور، افت بیش از انتظار رشد اقتصادی آمریکا در فصل نخست سال جاری میلادی و احتمال کاهش سرعت افزایش نرخ بهره توسط فدرال رزرو، مهم‌ترین عوامل کاهش ارزش دلار و رشد ارزش یورو در مقابل سایر ارزهای جهان‌روا بودند.

افت بیش از انتظار رشد اقتصادی آمریکا و نگرانی از روند رشد اقتصاد جهانی در کنار کاهش ارزش دلار، سبب رشد اسمی بهای طلا در بازارهای جهانی شد.

آغاز رفع محدودیت‌های کرونایی در شانگهای از ماه ژوئن پس از دو ماه متوالی قرنطینه و بهبود چشم‌انداز تقاضای نفت، اقدامات دولت چین برای حمایت از اقتصاد، نزدیک شدن به سفرهای تابستانی در آمریکا و پیش‌بینی قوی ماندن تقاضای بنزین، ادامه مذاکرات اتحادیه اروپا با کشورهای عضو و نزدیک شدن به توافق برای تحریم واردات نفت روسیه، کاهش بیش از انتظار موجودی انبار نفت خام آمریکا و افزایش فعالیت پالایشگاه‌های این کشور بهای نفت را تقویت کرد.

امریکا

رشد سفارشات کالاهای بادوام در ماه آوریل نسبت به ماه پیش از آن، در مقیاس ماهانه از ۰/۶ به ۰/۴ درصد (پایین‌تر از پیش‌بینی‌ها) کاهش یافت. همچنین، رشد شاخص مذکور بدون در نظر گرفتن سفارشات مربوط به حمل و نقل نیز کم‌تر از میزان مورد انتظار بوده و از ۱/۱ به ۰/۳ درصد تنزل پیدا کرد. شایان ذکر است، داده‌ها با توجه به تورم تعدیل نشده و بخشی از افزایش رشد منعکس‌کننده تورم است. به نظر می‌رسد چشم‌انداز افزایشی نرخ‌های بهره و دشوارتر شدن شرایط تأمین مالی، انگیزه بنگاه‌ها برای افزایش مخارج بر تجهیزات و کالاهای سرمایه‌ای را تحت تأثیر قرار داده است. گزارش وزارت بازرگانی آمریکا که پس از نظرسنجی از کارخانه‌های مناطق مختلف در ماه می منتشر شده است نشان می‌دهد تولیدکنندگان کارخانه‌ای در شش ماه آینده انتظار رشد متوسطی در هزینه‌های سرمایه‌ای دارند. اتخاذ سیاست پولی تهاجمی فدرال رزرو برای کاهش تقاضا و مهار تورم، بالا رفتن بازده اوراق خزانه‌داری و تقویت دلار را به دنبال داشته و رشد سرمایه‌گذاری حساس به نرخ بهره را برای برخی تجهیزات آهسته نموده است. بر اساس ارقام منتشر شده، کند شدن رشد سفارشات کالاهای سرمایه به طور عمده ناشی از کاهش سفارش برای محصولات فلزی ساخته شده، تجهیزات الکتریکی، لوازم خانگی و قطعات بوده است. از سوی دیگر، در مدت مذکور افزایش سفارشات ماشین‌آلات و فلزات اولیه قابل توجه بود؛ اما سفارشات برای تجهیزات کامپیوتری و محصولات الکترونیکی به میزان اندکی رشد نمود. با وجود این که برخی تحلیل‌گران بر اساس نظرسنجی‌های انجام شده توسط فدرال رزرو نیویورک و فیلادلفیا انتظار دارند رشد مخارج سرمایه‌ای در ماه‌های آتی آهسته‌تر شود، گروهی دیگر کند شدن آهنگ رشد سفارشات کالاهای سرمایه‌ای در ماه گذشته را موقتی و به طور عمده ناشی از محدودیت‌های کرونایی در چین و تشدید اختلالات زنجیره عرضه می‌دانند.

بر اساس ارقام اولیه، رشد تولید ناخالص داخلی سه ماهه اول سال جاری در مقایسه با سه ماهه پیش از آن، در مقیاس فصلی از مثبت ۶/۹ به منفی ۱/۵ درصد (اندکی پایین‌تر از برآوردهای اولیه) کاهش یافت. دلیل اصلی انقباض اقتصاد آمریکا در سه‌ماهه نخست، کسری شدید تجاری و رشد آهسته موجودی انبار در مقایسه با سه‌ماهه پایانی سال گذشته عنوان شده و سایر مؤلفه‌های رشد قوی به نظر می‌رسند. به عنوان مثال، فروش نهایی به خریداران خصوصی داخلی با نرخ ۳/۹ درصد رشد یافته است. به باور بیشتر اقتصاددانان، اگرچه ریسک‌های رکودی همچنان بالا هستند، در حال حاضر به نظر نمی‌رسد رکود محتمل‌ترین سناریو برای اقتصاد آمریکا باشد.

تعداد متقاضیان بیمه بیکاری در هفته منتهی به ۲۰ مه نسبت به هفته پیش از آن، از ۲۱۸ هزار نفر به ۲۱۰ هزار نفر (پایین‌تر از پیش‌بینی‌ها) کاهش یافت. در مدت مشابه، میانگین چهار هفته‌ای شاخص مذکور از ۱۹۹ هزار نفر به ۲۰۷ هزار نفر رسید. از سوی دیگر، مجموع متقاضیان بیمه بیکاری در یک‌ساله منتهی به ۱۳ مه در مقایسه با یک‌ساله منتهی به هفته پیش از آن، از ۱/۳۱۵ میلیون نفر به ۱/۳۴۶ میلیون نفر (بالا‌تر از پیش‌بینی بازار) افزایش پیدا کرد. با وجود افزایش نرخ بهره و دشوارتر

شدن شرایط تأمین مالی بنگاه‌ها، به نظر می‌رسد تقاضا برای نیروی کار همچنان قوی باشد. اگرچه، با توجه به برخی دیگر از داده‌های منتشر شده در هفته گذشته می‌توان گفت چشم‌انداز اقتصادی با نااطمینانی همراه است. به عنوان مثال سود شرکت‌ها در سه‌ماهه اول سال جاری کاهش یافته و برخی از اقتصاددانان معتقدند کاهش سود و افت قیمت سهام می‌تواند شرکت‌ها را ناگزیر به توقف استخدام یا شروع به اخراج نیروی کار کند.

منطقه یورو

اگرچه به نظر می‌رسد تا حدودی از سرعت رشد فعالیت‌های اقتصادی منطقه یورو در ماه مه کاسته شده باشد، بهبود اقتصادی همچنان ادامه دارد. بر اساس ارقام اولیه، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای در ماه مه نسبت به ماه پیش از آن، از ۵۵/۵ به ۵۴/۴ واحد و شاخص بخش خدمات از ۵۷/۷ به ۵۶/۳ واحد (پایین‌تر از پیش‌بینی‌ها) کاهش یافت. به این ترتیب، شاخص مرکب از ۵۵/۸ به ۵۴/۹ واحد رسید. کمبود مواد اولیه در بخش کارخانه‌ای و کاهش قدرت خرید مصرف‌کنندگان به دنبال استمرار تورم بالا در ماه‌های اخیر، از دلایل عمده محدود شدن رشد بخش‌های مذکور عنوان شده است. با توجه به حرکت بانک مرکزی اروپا به سمت سیاست پولی خنثی و کاهش حمایت‌های اقتصادی و پیش‌بینی کاهش رشد تقاضا، انتظار می‌رود طی ماه‌های آتی آهنگ رشد فعالیت‌ها به ویژه در بخش خدمات نسبتاً آهسته باقی بماند. شایان ذکر است، نرخ تورم منطقه یورو در ماه آوریل به رقم بی‌سابقه ۷/۴ درصد رسید و بر اساس نظرسنجی رویترز، اقتصاددانان پیش‌بینی می‌کنند بانک مرکزی اروپا در نشست ماه ژوئیه نرخ بهره کلیدی را افزایش دهد. وجود نااطمینانی در بازارها و اختلالات زنجیره عرضه نیز از دیگر عواملی هستند که می‌توانند بهبود اقتصادی را محدود نمایند. به باور تحلیل‌گران، اگرچه چشم‌انداز رشد به وضوح در حال بدتر شدن است، تأثیر تورم بالا و جنگ روسیه و اوکراین هنوز انقباضی به نظر نمی‌رسد.

با توجه به تداوم نرخ‌های تورم بالا و اظهارات مقامات بانک مرکزی اروپا مبنی بر برنامه‌ریزی قاطعانه این بانک برای مقابله با این پدیده، افزایش نرخ‌های بهره طی ماه‌های آتی بسیار محتمل به نظر می‌رسد. اگرچه، همچنان گمانه‌زنی‌هایی درخصوص شدت و سرعت حرکت در این مسیر وجود دارد. هفته گذشته، کریستین لاگارد، رئیس بانک مرکزی اروپا در این باره اظهار داشت: "بر اساس چشم‌انداز کنونی، انتظار داریم بانک مرکزی اروپا تا پایان ماه سپتامبر نرخ تسهیلات سپرده^۱ را از محدوده منفی خارج کرده و در صورت لزوم، با توجه به هدف تورمی (مبنی بر تثبیت تورم در محدوده ۲ درصد) به افزایش نرخ‌های بهره کلیدی ادامه دهد. اما از آنجایی که اقتصاد کماکان با شوک‌های سمت عرضه از جمله محدودیت‌های کرونایی در چین و اختلالات ناشی از جنگ اوکراین مواجه است، سرعت و میزان افزایش نرخ‌ها را اکنون نمی‌توان تعیین کرد." شایان

¹ Deposit Facility

ذکر است، نرخ تسهیلات سپرده بانک مذکور از سال ۲۰۱۴ در پی تلاش برای مقابله با تورم بسیار پایین منطقه یورو، در محدوده منفی تعیین شده و در حال حاضر در سطح منفی ۰/۵ درصد قرار دارد. با وجود روند صعودی رشد سطح عمومی قیمت‌ها پس از اتخاذ سیاست‌های فوق‌انبساطی برای کمک به بهبود اقتصادی در دوره همه‌گیری ویروس کرونا، تا قبل از سال میلادی جدید بیشتر سیاست‌گذاران اقتصادی منطقه یورو بر گذرا بودن تورم‌های بالا و عدم دخالت سیاستی زودهنگام تأکید داشتند. اما افزایش نرخ تورم به سطوح بی‌سابقه طی ماه‌های اخیر و جهش قیمت سوخت به دنبال حمله روسیه به اوکراین و نگرانی از انتقال آن به سایر بخش‌ها، بانک مرکزی اروپا را برای مقابله با این روند مصمم نموده است.

ژاپن

دولت ژاپن در پیش‌نویس برنامه‌های اقتصادی جدیدی که در حال تدوین است، از بانک مرکزی این کشور درخواست نموده با قدرت بیشتر در جهت تثبیت نرخ تورم در سطح هدف (۲ درصد) تلاش نماید. این در حالی است که در پی بروز جنگ اوکراین و افزایش جهانی قیمت کالاها، تورم پایه مصرف‌کننده ژاپن (بدون در نظر گرفتن بهای مواد غذایی) در ماه آوریل به ۲/۱ درصد رسید و تحلیل‌گران پیش‌بینی می‌نمایند در خلال سال جاری میلادی این میزان در سطوح بالای ۲ درصد باقی بماند. بانک مرکزی ژاپن نیز از عدم کاهش سیاست‌های فوق‌انبساطی پولی با وجود افزایش تورم ناشی از رشد هزینه‌ها، خبر داده است.

شاخص همزمان که وضعیت دروه مورد بررسی اقتصاد ژاپن را گزارش می‌نماید، در ماه مارس نسبت به ماه قبل از آن تغییر چندانی محسوس نداشت و در سطح ۹۷/۵ واحد قرار گرفت که با توجه به این که از ۱۰۰ واحد می‌باشد، انقباض اقتصادی در دروه مورد بررسی را بیان می‌دارد. شاخص پیش‌نگر که اوضاع ۶ ماه آتی را تخمین می‌زند نیز با اندکی کاهش در دوره مشابه به ۱۰۰/۸ واحد رسید. هر چند، در اکثر ماه‌های گذشته این شاخص بالاتر از ۱۰۰ واحد قرار داشته اما در نهایت رشد قابل توجهی در اقتصاد ژاپن مشاهده نشده است. چرا که این شاخص بر اساس نظرسنجی محاسبه می‌گردد که ممکن است به طور کامل قابل اتکا نباشد. از این رو، به نظر می‌رسد کندی رشد اقتصاد این کشور در ماه‌های آتی تداوم داشته باشد و حتی امکان بروز رکود وجود خواهد داشت.

چین

اکنون‌میست به عنوان مجله‌ای با رویکرد کاملاً بازار محور در اقتصاد به تازگی در مقاله‌ای سیاست‌های دولت چین را مورد نقد قرار داده است. در این مقاله، تا حد زیادی نشانه‌هایی از نگرانی دنیای سرمایه‌داری غرب از قدرت گرفتن چین در سایه رهنمودهای دولتی خودنمایی می‌کند. به نظر می‌رسد، این مقاله بیشتر بیانگر رویکرد اقتصادهای غربی است که ترجیح می‌دهند اقتصادی چین را بخش خصوصی که دارای قدرت سیاسی و نظامی نیست، رهبری نماید و اقتصاد به عنوان یک

ابزارهای قدرت در دستان دولت کمونیست چین که با تکیه بر قدرت سیاسی و نظامی خود در مقابل خواسته غرب ایستادگی خواهد نمود، قرار نداشته باشد.

در این مقاله می‌خوانید:

در ۲۰ سال گذشته، چین بزرگترین و قابل اعتمادترین منبع رشد اقتصاد جهانی بوده است. به نحوی که در ۷۹ فصل از ۸۰ فصل دوره مذکور رشد مثبت داشته و در این مدت یک چهارم از نرخ رشد تولید ناخالص داخلی جهانی را به خود اختصاص داده است. در غالب دوره پس از مائو، حزب کمونیست چین با ادغام اقتصاد بازار محور با کنترل‌های دولتی، رویکردی عملی برای ثروتمند کردن این کشور اتخاذ کرده است. اما اکنون اقتصاد چین در خطر است. سیاست صفر کووید باعث ایجاد رکود شده و ممکن است اقتصاد را با یک الگوی دوره‌ای توقف-رشد مواجه نماید. این یک مشکل، رشد اقتصاد چین را کند و کمتر قابل پیش‌بینی خواهد نمود که عواقب قابل توجهی برای این کشور و جهان خواهد داشت.

پس از گذشت نزدیک به دو ماه، قرنطینه شانگهای در حال کاهش است، اما چین با شیوع تازه‌ای در پکن و تیانجین، تا عاری شدن از کووید فاصله زیادی دارد. در حال حاضر، بیش از ۲۰۰ میلیون نفر تحت محدودیت‌های اجتماعی در قرنطینه زندگی می‌کنند و اقتصاد در شرایط نااطمینانی به سر می‌برد. خرده‌فروشی در ماه آوریل ۱۱ درصد کمتر از سال قبل بود. گرچه، برای عدم تعطیلی کامل کارخانه‌ها در مدت قرنطینه برخی از کارگران در محل کارخانه زندگی می‌کردند با این وجود تولیدات صنعتی و حجم صادرات کاهش یافته است. در حالی که چین برای بهبود رشد اقتصادی تلاش می‌کند، شی جین پینگ، رئیس‌جمهور چین، در تلاش است بر خلاف عرف معمول برای سومین بار به عنوان رئیس‌جمهور از سوی حزب کمونیست انتخاب شود. این درحالی است که رئیس‌جمهور مسئولیت زیادی در قبال دو ضربه وارد شده اخیر به اقتصاد دارد. اولین مورد، سیاست کووید صفر اوست که به مدت ۲۸ ماه به اجرا درآمده و همچنان بیم آن وجود دارد که گشایش به یک موج همه‌گیری که می‌تواند میلیون‌ها نفر را از میان ببرد، ختم گردد. هر چند، این مسئله ممکن است درست باشد اما زمان گرانبهایی را هدر داده است. ۱۰۰ میلیون نفر بالای ۶۰ سال دوز سوم واکسن کرونا را دریافت نکرده‌اند و این کشور از واردات واکسن‌های موثرتر خارجی خودداری می‌کند. این امر، ممکن است سیاست کووید صفر را به سال آینده تسری دهد. چین از میزبانی مسابقات فوتبال جام ملت‌های آسیا در ژوئن سال آتی کناره‌گیری کرده و سخن از برقراری ایستگاه‌های تست دائمی با کمک ارتش در میان است. از آنجایی که امیکرون بسیار مسری است، شیوع بیشتر و قرنطینه اجتناب‌ناپذیر است. اما از آنجایی که سیاست کووید صفر با نام رئیس‌جمهور شناخته می‌شود، هرگونه انتقاد از آن به عنوان حرکتی ضد ملی تلقی گشته و پیگرد دارد.

سیاست‌های رئیس‌جمهور منشا شوک دوم به اقتصادی چین نیز هست. مجموعه‌ای از سیاست‌هایی با عنوان «مفهوم توسعه جدید» که هدف آن رسیدن به تغییرات بزرگی است که در یک اخیر قرن دیده نشده است. مانند تشدید شکاف سیاسی - اقتصادی بین چین و آمریکا، مقابله با نابرابری‌های اجتماعی و انحصارطلبی، کاهش سطح بدهی‌ها، اطمینان از تسلط چین

بر فناوری‌های جدید و تقویت اقتصاد در برابر تحریم‌های احتمالی غرب. با این حال، در همه موارد، رئیس‌جمهور چین معتقد است حزب کمونیست با اجرای سیاست‌های تنبیهی، باید رهبری حرکت به سمت این اهداف را بر عهده بگیرد. طوفانی از جرمه‌ها، مقررات جدید و تصفیه مخلفان باعث شده صنعت فن‌آورانه چین که ۸ درصد تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد، دچار رکود شود. سرکوب شدید اما ناقص بخش مسکن که در ایجاد بیش از یک پنجم تولید ناخالص داخلی نقش داشت، منجر به کاهش سرمایه‌گذاری در این بخش شده و افت ۴۷ درصدی فروش مسکن در ماه آوریل در مقایسه با سال قبل، شده است.

دولت امیدوار است، با اجرای برنامه محرک اقتصادی گسترده به هدف رشد ۵/۵ درصدی در سال جاری میلادی دست یابد و عملکرد مناسبی در مقابل مقامات حزب داشته باشد. در ۱۹ مه، لی کچیانگ، نخست‌وزیر چین، از مقامات خواست برای بازگرداندن رشد، قاطعانه‌تر عمل کنند و بانک مرکزی نرخ وام‌های مسکن را کاهش دهد. دولت تلاش کرد به سرمایه‌گذاران فن‌آوری که از سیاست‌های اجرای شده، وحشت‌زده بودند اطمینان دهد. گام بعدی احتمالاً یک برنامه بزرگ زیرساختی است که از طریق فروش اوراق قرضه تامین مالی خواهد شد. اما افزایش بیشتر بدهی و سیاست‌های مالی انبساطی نیاز به قرنطینه‌های شدید را برطرف نکرده و خطرات ناشی از مدل اقتصادی رئیس‌جمهور را کاهش نمی‌دهد. چرا که این امر مستلزم گسترش دامنه غیرمولدترین بخش اقتصاد است؛ بخشی که توسط دولت اداره می‌شود. هر چند، سیاست صنعتی چین در برخی بخش‌ها از جمله صنعت باتری‌های پیشرفته موفقیت‌های چشمگیری داشته و موقعیت این کشور را در بازارهای جهانی تثبیت نموده اما برخی صنایع از جمله صنعت ریزتراشه‌ها چندان احوال خوبی نداشته و با کاهش شدید تولید مواجه شده است.

در همین حال، مشوق‌های بخش خصوصی به عنوان مولدترین بخش اقتصاد، به نظر مطلوب عمل نکرده است که نتایج آن در بازارهای مالی قابل مشاهده است. در این بازارهای که واسطه تامین منابع مالی مورد نیاز بخش خصوصی هستند، خروج سرمایه یک چالش عمده است که منجر به افزایش هزینه تامین مالی بخش خصوصی شده است. قیمت در بازار سهام چین در مقایسه با هم‌تایان امریکایی، ۴۵ درصد کمتر ارزش‌گذاری می‌گردد که این شکاف به طور معمول در دوره رکورد قابل مشاهده است. محاسبات سرمایه‌گذاران و کارآفرینان در حال تغییر است. برخی می‌ترسند سود مالی هر کسب و کاری توسط حزب دولتی که به افزایش ثروت و قدرت بخش خصوصی مشکوک است، محدود شود. سرمایه‌گذاران خطرپذیر به امید یارانه‌ها اعطایی به بخش خصوصی چین، در سهام آن‌ها سرمایه‌گذاری می‌نمایند؛ ایده‌ای که چندان مطلوب به نظر نمی‌رسد. چرا که بر اساس برنامه‌های دولت برای اولین بار در ۴۰ سال گذشته هیچ بخش عمده‌ای از اقتصاد تحت اصلاحات آزادسازی قرار نخواهد گرفت که این امر به رشد اقتصادی آسیب خواهد رساند.

تفکرات دولت‌محور رئیس‌جمهور چین پیامدهای بزرگی برای جهان دارد. اگرچه محرک‌ها اقتصادی می‌توانند تقاضا را افزایش دهند اما تداوم محدودیت‌های اجتماعی، اقتصاد جهانی را که در سایه رکود به سر می‌برد به خطر انداخته است. در تجارت، اندازه و پیچیدگی اقتصاد چین، نادیده گرفتن آن را برای شرکت‌های چندملیتی غیرممکن ساخته است. هر چند، چین ممکن است بر برخی از صنایع دهه ۲۰۳۰ تسلط داشته باشند، اما غرب نیز واردکننده محتاط‌تری محصولات چینی خواهد بود. در دیپلماسی اقتصادی (دیپلماسی خوشایند غرب)، بخش خصوصی که جاه‌طلبی کمتر داشته و مستقل‌تر عمل می‌نماید، مطلوب‌تر از چینی خواهد بود که در خارج بیشتر نمودی دولتی و سیاسی خواهد داشت و با تکیه بر این قدرت‌ها با سایر کشورهای جهان سخن خواهد گفت.

در حالی که مردم چین در مورد قرنطینه و از دست دادن مشاغل اظهار نارضایتی می‌کنند، با این وجود بعید به نظر می‌رسد به لطف نظارت، تبلیغات و حمایت گسترده از اهداف حزب، این نارضایتی‌ها به ناآرامی اجتماعی بدل شود. حتی برخی از تکنوکرات‌ها با تغییرات مورد نظر دولت مخالفند، فاقد قدرت لازم برای اعتراض به آن هستند. آن چه که مشخص است در حال حاضر رقیبی برای رئیس‌جمهور ۶۸ ساله چین در ذهن مسئولان حزب کمونیست این کشور وجود ندارد و این امر کاستی‌های حکومت یک نفره او در دومین اقتصاد بزرگ جهان آشکارتر و تاثیرگذارتر می‌سازد.

نرخ بهره یوان چین در آخرین روز کاری						
نرخ بهره	دوره	یک‌شبهه	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
شایبور (بین بانکی)	۱/۳۸۱۰	۱/۹۹۵۰	۲/۱۳۰۰	۲/۲۳۹۰	۲/۳۳۳۰	
نرخ مرجع	-	-	-	-	۳/۷۰	
LPR					۴/۴۵	

ترکیه

با وجود افزایش شدید تورم ترکیه در ماه‌های اخیر و هشدارهای بسیاری از اقتصاددانان، بانک مرکزی این کشور نرخ بهره کلیدی^۱ را برای پنجمین ماه متوالی در سطح ۱۴ درصد بدون تغییر نگاه داشت. بانک مرکزی ترکیه در توجیه تصمیم خود، ضمن اشاره به اثرات پایه و پیش‌بینی پایان درگیری روسیه و اوکراین، آغاز روند کاهش تورم را نزدیک دانست و در بیانیه خود

^۱ نرخ بازخرید یک‌هفته‌ای

پس از نشست ماهانه کمیته سیاست پولی اظهار داشت: "کمیته سیاست‌گذاری انتظار دارد روند کاهش تورم به پشتوانه اقدامات اتخاذ شده به منظور دستیابی به ثبات قیمتی و مالی آغاز شود. افزایش تورم در ماه‌های اخیر ناشی از افزایش هزینه انرژی در پی تحولات جغرافیایی-سیاسی و اثر موقتی مکانیزم‌های تعیین قیمت بوده که پشتیبانی عوامل بنیادین اقتصادی را به همراه ندارند." از سوی دیگر، با توجه به موج جدید افت ارزش لیر پس از تثبیت چندماهه، نگرانی از فراتر رفتن تورم از ۷۰ درصد (ماه آوریل) نیز تقویت شده است. ارزش لیر که در سال گذشته حدود ۴۴ درصد کاهش یافته بود، به دنبال برخی سیاست‌های حمایتی دولت در ماه‌های نخست سال جاری تا حدودی تثبیت شد. اما به نظر می‌رسد شوک ناشی از درگیری روسیه و اوکراین، جهش قیمت نفت و افزایش نااطمینانی اقتصادی بار دیگر روند تضعیف لیر را آغاز کرده باشد. با این وجود، به باور تحلیل‌گران تا زمانی که آقای اردوغان مسئولیت اداره دولت و تعیین سیاست اقتصادی را بر عهده داشته باشد، افزایش نرخ‌های بهره کلیدی به منظور کنترل تورم بسیار غیرمحمول خواهد بود و در عوض، سیاست‌گذاران بر روش‌های کنترل خروج سرمایه و تبدیل پس‌اندازهای ارزی به پول ملی متمرکز خواهند شد. یکی دیگر از داده‌های منتشر شده که نگرانی اقتصاددانان را در پی داشته، حجم ذخایر بین‌المللی بانک مرکزی ترکیه بوده که در هفته منتهی به ۲۰ مه، به ۹/۵۶ میلیارد دلار کاهش یافته است. این بانک در گذشته از ذخایر خود برای کاهش افت لیر از طریق مداخلات مستقیم در بازار ارز استفاده کرده و در ماه‌های اخیر نیاز بازار به ارز را از طریق ذخایر خود تأمین کرده است. در حال حاضر در صورت کسر بدهی‌های ناشی از خطوط سوآپ، ذخایر به شدت در محدوده منفی قرار خواهند گرفت.

روسیه

بانک مرکزی روسیه روز جمعه هفته گذشته نرخ بهره کلیدی را به ۱۱ درصد کاهش داد و اعلام کرد که در سال جاری فضا برای کاهش بیشتر وجود دارد، زیرا تورم از بالاترین میزان در ۲۰ سال گذشته کاهش یافته و اقتصاد در شرف انقباض است. بر این اساس، بانک مذکور در مقایسه با ماه فوریه (شروع جنگ اوکراین) نرخ بهره کلیدی را ۹ واحد درصد کاهش داده و اعلام کرد فشار تورمی به دلیل تقویت ارزش روبل و همچنین کاهش قابل توجه انتظارات تورمی خانوارها و مشاغل، در حال کاهش است. ارزش روبل به دلیل کنترل سرمایه‌ای که دولت از اواخر فوریه برای محدود کردن ریسک‌های ثبات مالی و دفاع در برابر تحریم‌های گسترده غرب اعمال کرد، در حال حاضر به بالاترین سطح از آوریل ۲۰۱۸ در مقابل دلار رسیده است. بانک مرکزی اعلام کرد، شرایط خارجی برای اقتصاد روسیه هنوز چالش برانگیز است، اما خطرات بی‌ثباتی مالی تا حدودی کاهش یافته و فضا را برای تسهیل برخی اقدامات کنترلی سرمایه، فراخ‌تر نموده است.

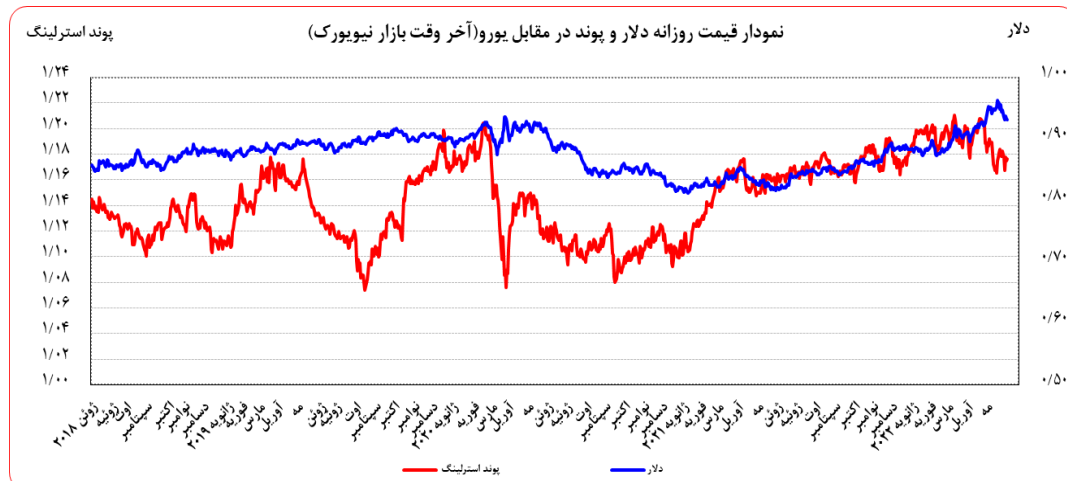
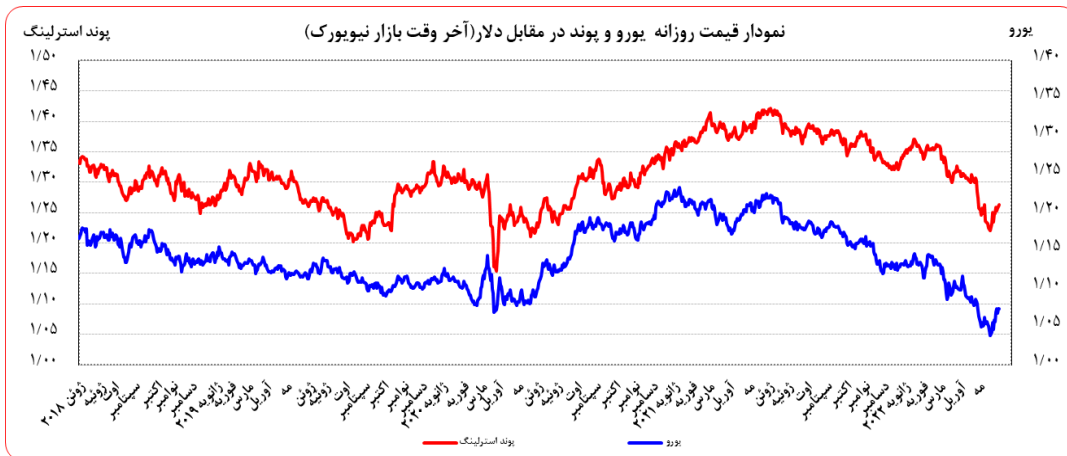

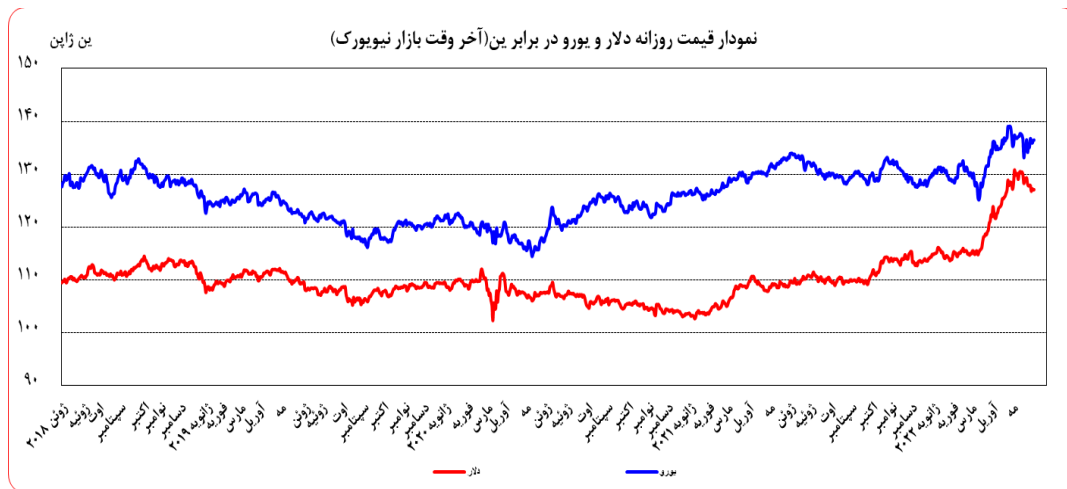
بانک مرکزی روسیه در حالی با ادعای افت آهنگ رشد تورم اقدام به کاهش نرخ بهره کلیدی نمود که شاخص بهای تولید کننده در ماه آوریل، ۶/۷ درصد در مقایسه با ماه قبل از آن و ۳۱/۵ درصد در مقایسه با ماه مشابه سال قبل افزایش داشته و نرخ تورم در مقیاس سالانه در مقایسه با ماه مارس، ۴/۸ واحد درصد رشد نشان می‌دهد.

تحولات بازار ارزهای عمده

روز جمعه گذشته نسبت به جمعه ماقبل آن، ارزش دلار در برابر ین ۰/۵۹ درصد تضعیف و در برابر فرانک سوئیس ۱/۸۰ درصد تضعیف شد. در همین مدت، ارزش یورو در برابر دلار ۱/۶۳ درصد و پوند انگلیس در برابر دلار ۱/۱۱ درصد افزایش یافتند. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۰۷۳۶-۱/۰۶۸۰ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۲۶۳۲-۱/۲۵۳۳ دلار در نوسان بود. هر دلار نیز در دامنه ۱۲۷/۹۰-۱۲۶/۸۳ ین متغیر بود.

همچنین، ارزش یورو در برابر ین ۱/۰۳ درصد تقویت و در برابر فرانک سوئیس ۰/۲۰ درصد تضعیف شد. ارزش پوند انگلیس نیز در برابر یورو ۰/۵۱ درصد تضعیف یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر پوند در محدوده ۱/۱۷۷۵-۱/۱۶۷۴ یورو در نوسان بود. هر یورو نیز در دامنه ۱۳۶/۷۵-۱۳۵/۹۲ ین متغیر بود.

عوامل تضعیف ارزش دلار و تقویت یورو در هفته گذشته

- گفته های رئیس بانک مرکزی اروپا مبنی بر احتمال افزایش نرخ بهره کلیدی در ماه سپتامبر
- افت بیش از انتظار رشد اقتصادی امریکا در فصل نخست سال جاری میلادی و احتمال کاهش سرعت افزایش نرخ بهره توسط فدرال رزرو

گفته های رئیس بانک مرکزی اروپا مبنی بر احتمال افزایش نرخ بهره کلیدی در ماه سپتامبر و در صورت نیاز تداوم این سیاست پس از ماه مذکور، افت بیش از انتظار رشد اقتصادی امریکا در فصل نخست سال جاری میلادی و احتمال کاهش سرعت افزایش نرخ بهره توسط فدرال رزرو، مهم ترین عوامل کاهش ارزش دلار و رشد ارزش یورو در مقابل سایر ارزهای جهان روا بودند.

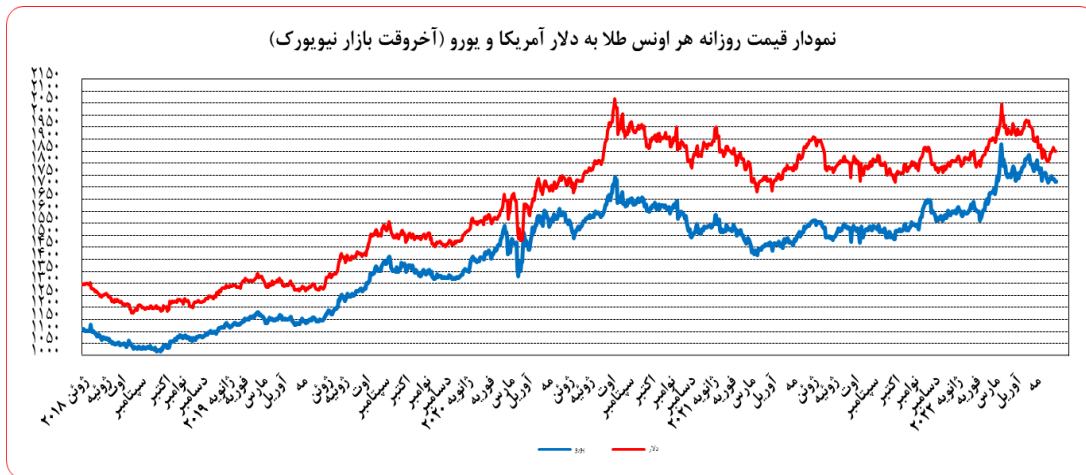
نرخ بهره Fixing ارزها در آخرین روز کاری هفته گذشته					
نام ارز	بهره (درصد)	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار (لایبور)		۱/۵۹۷۸۶	۲/۰۸۶۱۴	-	۲/۶۹۵۷۱
یورو (یوریبور)		-۰/۳۶۸	-۰/۰۷۶	-	۰/۳۵۸
پوند (لایبور)		۱/۳۸۴۴۰	۱/۸۲۳۱۰	-	-
فرانک (SAR)*		-۰/۷۰۵۳	-۰/۷۰۵۵	-۰/۷۰۶۹	-۰/۷۱۰۵
ین (لایبور)		-۰/۰۱۷۵۴	۰/۰۳۲۲۰	-	-
درهم امارات (ایبور)		۱/۶۶۹۷۲۰	۲/۱۸۴۳۸۰	-	۲/۶۰۷۰۰۰
لیبر ترکیه (تیبور)		۱۶/۰۱۱۰	۱۶/۵۳۴۱	۱۷/۳۲۱۰	۱۸/۹۰۰۰

* استخراج شده از سایت SIX-Group

تحولات بازار طلا

بهای طلا در روز جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار ۰/۴۸ درصد تقویت و به یورو ۱/۱۳ درصد تضعیف شد. نوسانات هفته گذشته قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۸۶۳/۶۹ - ۱۸۴۹/۵۲ دلار برای هر اونس و در محدوده ۱۷۳۵/۹۳ - ۱۷۲۳/۶۹ یورو در هر اونس ثبت شد.

افت بیش از انتظار رشد اقتصادی آمریکا و نگرانی از روند رشد اقتصاد جهانی در کنار کاهش ارزش دلار، سبب رشد اسمی بهای طلا در بازارهای جهانی شد.

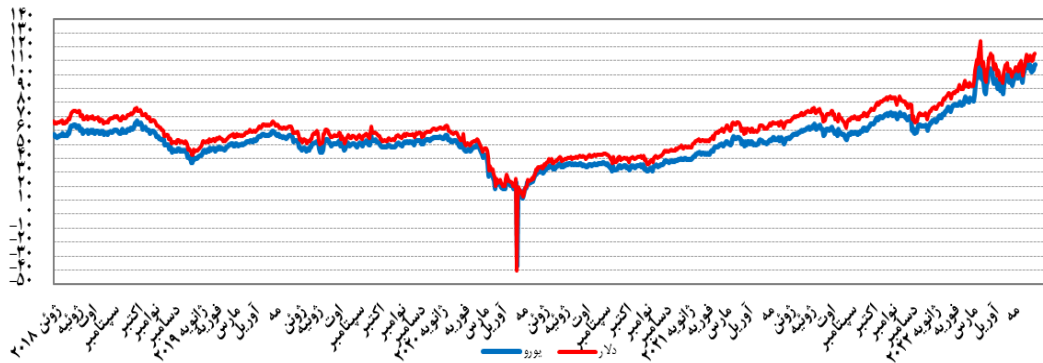
تحولات بازار نفت

بهای نفت خام پایه آمریکا در روز جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار ۱/۶۳ درصد افزایش و به یورو بدون تغییر باقی ماند. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۱۰۹/۷۷ - ۱۱۵/۰۷ دلار و ۱۰۷/۱۸ - ۱۰۲/۲۴ یورو معامله گردید. بهای نفت برنت در روز جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار ۶/۱۱ درصد افزایش و به یورو ۴/۴۱ درصد افزایش یافت. بهای هر بشکه نفت برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک در دامنه ۱۱۳/۴۲ - ۱۱۹/۴۳ دلار و ۱۰۵/۷۷ - ۱۱۱/۲۴ یورو معامله گردید. بهای هر بشکه نفت خام اوپک در محدوده ۱۱۴/۹۶ - ۱۱۸/۸۴ دلار و ۱۰۷/۰۸ - ۱۱۰/۶۹ یورو معامله گردید. شایان ذکر است، بهای نفت اوپک در آخرین روز کاری هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار ۳/۶۲ درصد افزایش و به یورو ۱/۹۵ درصد افزایش یافت.

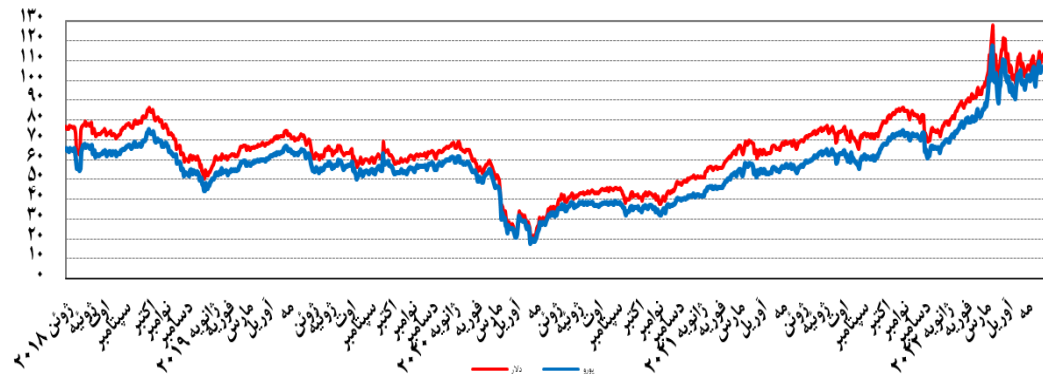
آغاز رفع محدودیت‌های کرونایی در شانگهای از ماه ژوئن پس از دو ماه متوالی قرنطینه و بهبود چشم‌انداز تقاضای نفت، اقدامات دولت چین برای حمایت از اقتصاد، نزدیک شدن به سفرهای تابستانی در آمریکا و پیش‌بینی قوی ماندن تقاضای بنزین، ادامه مذاکرات اتحادیه اروپا با کشورهای عضو و نزدیک شدن به توافق برای تحریم واردات نفت روسیه، کاهش بیش از

انتظار موجودی انبار نفت خام امریکا و افزایش فعالیت پالایشگاه‌های این کشور بهای نفت را تقویت کرد. از سوی دیگر، ابراز نگرانی برخی از اقتصاددانان از رکود جهانی در مجمع داووس و اظهارات وزیر انرژی امریکا مبنی بر امکان استفاده از محدودیت‌های صادراتی برای جلوگیری از افزایش قیمت سوخت داخلی از شدت تقویت بهای نفت کاست.

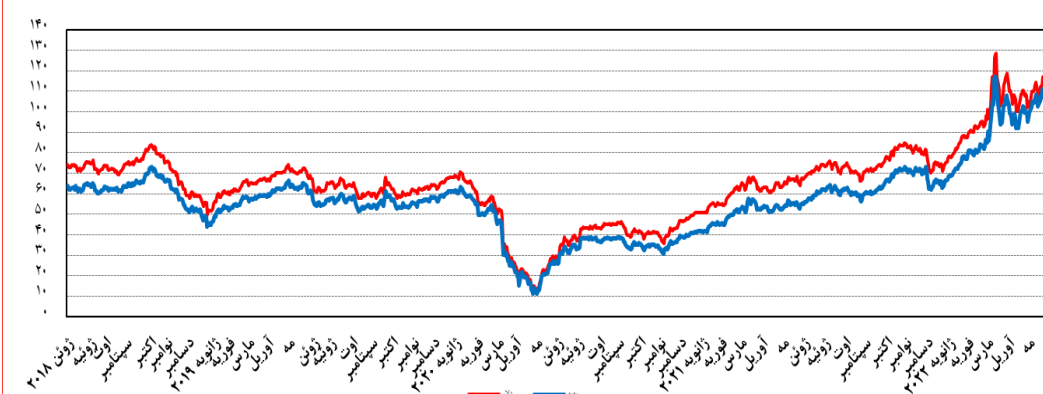
نمودار قیمت روزانه نفت خام پایه آمریکا به دلار و یورو (آخر وقت بازار نیویورک)

نمودار قیمت روزانه نفت برنت دریای شمال به دلار و یورو (آخر وقت بازار نیویورک)

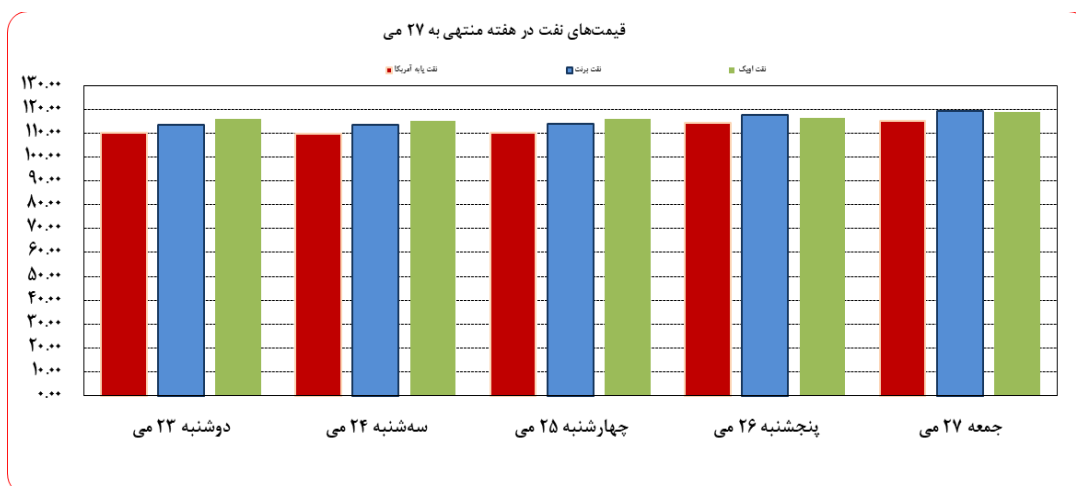

نمودار قیمت روزانه سبک نفتی اوپک به دلار و یورو

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)				موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)			
سال قبل Δ	هفته قبل Δ	میزان در هفته ماقبل		سال قبل Δ	هفته قبل Δ	موجودی در هفته ماقبل	
			تولید داخلی	-۱۶۱/۰	-۷/۰	۹۵۱/۸۰	نفت خام
۹۰۰	۰	۱۱,۹۰۰		-۶۴/۵	-۱/۰	۴۱۹/۸۰	ذخایر تجاری نفت خام
			خالص واردات	-۹۶/۵	-۶/۰	۵۳۲/۰۰	ذخایر استراتژیک نفت خام
-۶۹۴	-۹۰۳	۲,۱۴۵		-۱۲/۸	-۰/۵	۲۱۹/۷۰	بترین

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک)

قیمت نقدی طلا و قیمت نفت خام در بازارهای سلف

هفته منتهی به ۱۴۰۱/۰۳/۰۶

۲۰۲۲/۰۵/۲۷

درصد تغییرات	جمعه	پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دوشنبه	عنوان	جمعه
**نقطه به نقطه	۲۷ می	۲۶ می	۲۵ می	۲۴ می	۲۳ می		۲۰ می
-۱/۴۴	۱۰۱/۶۷	۱۰۱/۸۳	۱۰۲/۰۶	۱۰۱/۸۶	۱۰۲/۰۸	شاخص دلار	۱۰۳/۱۵
-۰/۹۳	۱/۲۷۲۰	۱/۲۷۷۱	۱/۲۸۱۸	۱/۲۸۲۱	۱/۲۷۷۱	دلار کانادا	۱/۲۸۳۹
+۰/۶۹	۱/۳۶۵۶	۱/۳۷۰۳	۱/۳۶۹۰	۱/۳۷۶۵	۱/۳۶۵۵	دلار کانادا (یورو)	۱/۳۵۶۳
-۰/۵۹	۱۲۷/۱۳	۱۲۷/۰۹	۱۲۷/۲۷	۱۲۶/۸۳	۱۲۷/۹۰	ین ژاپن	۱۲۷/۸۸
۱/۰۳	۱۳۶/۴۹	۱۳۶/۳۷	۱۳۵/۹۲	۱۳۶/۱۶	۱۳۶/۷۵	ین ژاپن (یورو)	۱۳۵/۰۹
۱/۶۳	۱/۰۷۳۶	۱/۰۷۳۰	۱/۰۶۸۰	۱/۰۷۳۶	۱/۰۶۹۲	یورو*	۱/۰۵۶۴
-۱/۸۰	+۰/۹۵۷۳	+۰/۹۵۸۹	+۰/۹۶۱۹	+۰/۹۶۰۶	+۰/۹۶۵۴	فرانک سوئیس	+۰/۹۷۴۸
-۰/۲۰	۱/۰۲۷۸	۱/۰۲۸۹	۱/۰۲۷۳	۱/۰۳۱۳	۱/۰۳۲۲	فرانک سوئیس (یورو)	۱/۰۲۹۸
۱/۱۱	۱/۲۶۳۲	۱/۲۶۰۷	۱/۲۵۷۶	۱/۲۵۳۳	۱/۲۵۸۸	لیره انگلیس*	۱/۲۴۹۳
-۰/۵۱	۱/۱۷۶۶	۱/۱۷۴۹	۱/۱۷۷۵	۱/۱۶۷۴	۱/۱۷۷۳	لیره انگلیس (یورو)	۱/۱۸۲۶
+۰/۳۵	۱/۳۴۹۱۵	۱/۳۵۰۱۰	۱/۳۴۷۹۶	۱/۳۴۹۹۱	۱/۳۴۹۶۸	SDR به دلار	۱/۳۴۴۴۳
-۱/۲۶	۱/۲۵۶۶۶	۱/۲۵۸۲۵	۱/۲۶۲۱۳	۱/۲۵۷۳۷	۱/۲۶۲۳۳	SDR به یورو	۱/۲۷۲۶۵
+۰/۴۸	۱۸۵۲/۲۲	۱۸۴۹/۵۲	۱۸۵۳/۸۰	۱۸۶۳/۶۹	۱۸۵۳/۷۰	طلای نیویورک (هر اونس)	۱۸۴۳/۲۹
-۱/۱۳	۱۷۲۵/۲۴	۱۷۲۳/۶۹	۱۷۳۵/۷۷	۱۷۳۵/۹۳	۱۷۳۳/۷۳	طلای نیویورک (یورو)	۱۷۴۴/۸۸
۶/۱۱	۱۱۹/۴۳	۱۱۷/۴۰	۱۱۴/۰۳	۱۱۳/۵۶	۱۱۳/۴۲	نفت برنت انگلیس (هر بشکه)	۱۱۲/۵۵
۴/۴۱	۱۱۱/۲۴	۱۰۹/۴۱	۱۰۶/۷۷	۱۰۵/۷۷	۱۰۶/۰۸	نفت برنت انگلیس (یورو)	۱۰۶/۵۴
۱/۶۳	۱۱۵/۰۷	۱۱۴/۰۹	۱۱۰/۳۳	۱۰۹/۷۷	۱۱۰/۲۹	نفت پایه آمریکا (هر بشکه)	۱۱۳/۲۳
+۰/۰۰	۱۰۷/۱۸	۱۰۶/۳۳	۱۰۳/۳۱	۱۰۲/۲۴	۱۰۳/۱۵	نفت پایه آمریکا (یورو)	۱۰۷/۱۸
		۱۱۶/۵۰	۱۱۵/۸۳	۱۱۴/۹۶	۱۱۵/۹۵	سبب نفت اوپک (هر بشکه)	۱۱۴/۶۹
		۱۰۸/۵۷	۱۰۸/۴۶	۱۰۷/۰۸	۱۰۸/۴۵	سبب نفت اوپک (یورو)	۱۰۸/۵۷

* هر واحد به دلار آمریکا

** درصد تغییرات آخرین روز کاری هفته

دایره اخبار اقتصادی

شماره ۹